



Csillagfedések

június – július

Jupiterhold-fogyatkozások. Az elmúlt láthatósági időszak megfigyeléseit összegyűjtve sajnos nincs okunk a lelkesedésre. Az 1989. június 9-től 1990. július 15-ig terjedő két láthatósági időszakban mindössze három amatőr nyolc megfigyelése került be az archívumba. A csekély érdeklődésnek tudható be az is, hogy az e témával foglalkozó népszerűsítő cikk csak a Meteor 90/1-es számában jelent meg. A beérkezett megfigyeléseket továbbítjuk az ALPO-hoz abban a reményben, hogy az elkövetkezendő láthatósági időszakról több adat fog összegyűlni. Észlelőink:

Molnár Zoltán	(Torda, R)	1
Szabó Sándor	(Bóly)	5
Székely István & Szoboszlai Endre	(Debrecen)	2

A jövőbeni észlelések tervezését megkönnyítendő kigyűjtöttük a következő időszak eseményeit egyetlen lapra. Ez a rovatvezető címen megkapható. (Az okkultációs hálózat tagjainak az őszi kisbolygó-okkultáció előrejelzésekkel együttesen fogjuk postázni.)

Hold-okkultációk. Az időszak egyetlen megfigyelését Zajáczy György végezte június 2-án. A ZC 1800 21:47:18-kor tűnt el a Hold mögött Debrecenből mefigyelve.

Kisbolygó-fedések. A 89 Julia május 2-i előrejelzett eseményét Kósa-Kiss Attila (Nagyszalonta) észlelte 18:55-19:20 között, fedés azonban nem történt.

Az IOTA előrejelzése alapján (Occultation Newsletter Vol.IV.N.15.p.375) a szeptember 23/24-i 19 Fortuna $11^m,3$ -AGK3+220623 ($9^m,2$) fedésének sávja átmegy Magyarország területén. A déli határ kb. a Kaposvár-Debrecen vonal, de ez az előrejelzések bizonytalansága miatt a valóságban eltérhet. A Hold nem lesz az égen, s a jelzett terület 34 fok magasan lesz a horizont felett. Mivel az árnyékkúp 400 km átmérőjű, kisebb eltérések esetén is nagy esélyünk van a tényleges okkultáció megfigyelésére. Ilyen kedvező körülmények között még kis távcsövekkel is érdemes megkísérelni az észlelést. A megfigyelési időszak 00:09-00:29 UT közötti. A két objektum együttes fényessége $9^m,0$, így a 2,3 magnitúdós fényességcsökkenés jól látható lesz. A mellékelt keresőtérkép fényességhatára kb. $9^m,5$. A fedésre kerülő csillag 1^0 -kal Dny-ra található az 1 Geminoriumtól és kb. $2^0,5$ -ra az M35-től, egy $6^m,3$ -s csillag szomszédságában. Pozíciója (1950) RA: $05^h 58^m 10^s$; D: $+22^0 32' 36''$. (Pleione csillagatlasz (RDC) 16.lap, Meteor Atlasz 7.lap, Uranometria 1. köt. 136.lap)

Tavaly novemberben a két nagy európai okkultációs hálózat, az EAON (korábbi GEOS) és az IOTA/ES együttműködési megállapodást írt alá. Ezután minden európai kisbolygó-okkultáció adatot Roland Boninsegna gyűjt, amit aztán részletesebb analízis céljából átadnak az IOTA/ES-nek. A Hold teljes és sűrű fedéseivel pedig a továbbiakban csak az IOTA/ES foglalkozik.

Az EAON kimutatása alapján 1989 júliusa és szeptembere között három magyar megfigyelés történt (Imre Z., Kocsis A., Piriti J.)

A Meteor 89/12. 24. o. 1. ábráján az (a) és (b) betűk felcserélődtek. Tehát az északi az (a), a délebbi a (b). Elnézést kérünk.

SZABÓ SÁNDOR

Szeptember 23/24-én
00:09-00:29 UT között
a 19 Fortuna fedti a
9^m,2-s AGK3+220623 je-
lű csillagot. A fedés
sávja valószínűleg
Magyarország terüle-
tén is áthalad

